

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za osnanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ svojim naročnikom in sotrudnikom.

Novo leto napoči sedaj tudi „Slovenskemu Narodu“. Stojč na pragu v svoje osemindvajseto leto, obrača se danes do svojih naročnikov in sotrudnikov z nekoliko daljšo besedo.

Najprej do svojih naročnikov, rednih čitateljev in nekako pristašev. Ti imajo pravico zvedeti, kaj hoče „Slovenski Narod“ v novem letu. In ne samo ti, ampak vse slovensko razumnistvo. Naj se reče, kar hoče: „Slovenski Narod“ se je pošteval in se pošteva kot poglavitno glasilo nezavisnega javnega mnenja v naši domovini, tistega mnenja, katero se po razsodnosti poraja iz razmer v izobraženih krogih našega naroda. Nočemo trditi, da jeden ali drugi izmed slovenskih razumnikov ne sodi danega položaja drugače, kakor naš list, ali da je ta zadel zmirom vse prav, kakor se mej nami misli in sodi. Tega si niti najmanj ne laskamo, tudi bi to bilo nemogoče. Ali istina je, da se glas „Slovenskega Naroda“ uvažuje kot prosto mnenje boljših slovenskih krogov, in to ne le doma, temveč tudi pri vnanjih faktorjih, ki imajo bolj ali manj usodo našega naroda v svojih rokah. Slovenski razumniki bi si vsi morali to istino posebno k srcu vzeti ter goiti z našim listom tisto zvezo, o kateri pozneje nekoliko izpregovorimo. Mi sami, svesti si svojega častnega, a tudi odgovornosti polnega stališča dolžni smo zaradi tega danes vsemu slovenskemu občinstvu podati kratek proračun načel in smerij, katere bodo vodile „Slovenski Narod“ bodoče leto.

Zadnjih sedemindvajset let si je naš list prizadeval biti ne samo dnevni novičar, nego in to v prvi vrsti prosvetno in politično sredstvo vsega slovenskega naroda. Poglavitni smoter mu je bil vedno: obujati narodnega duha, čistiti slovenski narodni život od tujih primesi in delovati za njegovo osamosvojbo na gospodarskem in političnem polju. Držal se je neprestano v rokah takih mož, ki so z največjo gorečnostjo čutili in delovali za ravnokar označeni namen. In mi zmatramo za dobro znamenje in gotovo poročstvo boljše politične bodočnosti mej nami to, da je „Slovenski Narod“ uprav s temi nameni in pod to zastavo ra-

sel ob jednom s številom naročnikov, katero je za nekaj stotin poskočilo zlasti zadnja tri leta, če tudi se je proti njemu v znamenji tujih pa tudi izmišljenih idej vodila skrajna borba do zadnjega sredstva.

„Slovenski Narod“ nima najmanjšega razloga, da bi v novem letu le količkaj krenil s starega pota, ki drži do onega smotra. Položaj naroda je tak, da bode naš list še z večjim pogumom zastopal splošno narodno stvar. Kakor doslej, služil bo tudi zanaprej tisti stranki, ki se odlikuje po dosledno narodni politiki. Na Kranjskem se organizuje „narodna stranka“. Da se je do tega prišlo, ni najmanjša zasluga našega lista. Veliki shod zaupnih mož je določil temelje in najnujnejše težnje slovenski politiki v bližji prihodnosti. Voditelji našega lista so sami sodelovali pri tem programu. Pa če bi tudi ne bili, nanj bi „Slovenski Narod“ pristajal, ker najbolje ustreza sedanjim narodovim potrebam in ker je temelj političnemu združenju, katero mora obroditi dober sad. „Slovenski Narod“ hoče torej z veseljem svoje delovanje uravnavati po resolucijah shoda zaupnih mož in biti prostovoljno, dasi nezavisno glasilo „narodne stranke“ na Kranjskem.

S tem je očrtan naš politični proračun. Mi ne dvomimo, da nam ostanejo na tej podlogi zvesti vsi dosedanji naročniki in da se z nami zлага velika večina razumnistva slovenskega.

Dovoljujemo si še besedo zastran duševnega sodelovanja. Nihče ni o nedostatkih „Slovenskega Naroda“ tako uverjen, nihče boljsega v njem tako željan, kakor njegovo uredništvo. Ako bi le-to moglo biti sestavljeno iz več stalnih močij, ki bi vsaka pazila na preraznovrstna polja, katera je obdelovati v našem dnevniku, tedaj bi bilo kmalu pomagano. Ker pa je kaj takega mogoče le pri listih, ki štejejo desetkrat in dvajsetkrat toliko naročnikov kakor „Slovenski Narod“, navstaja za naše razumnistvo samo po sebi rodoljubna dolžnost, da prostovoljno prispeva k vsebini našega lista. Poudarjali smo že, kolika važnost se pripisuje temu dnevniku. Za njegov nivo se dela odgovorna slovenska inteligenca. Že zaradi tega bi ona morala sodelovati vse drugače, kakor je dosedaj bilo. Poleg tega je ona pozvana, širiti in povzdigovati občo izomiko svojega naroda. „Slovenski Narod“ je tako zasnovan, da se

ga lahko poslužujejo razni strokovnjaki v ta namen. List se tudi jako mnogo čita, tako da ima vsak, ki hoče širiti dobre ideje, lepo občinstvo. Večkrat moramo čuti, da zanemarjamo socijalna in gospodarska vprašanja. Naj bi se nam tudi povedalo, kedaj smo kako tako razpravo v koš vrgli. Uredništvo samo pa ne more vsemu kaj. Tu naj n-ši izobraženci začno konečno zastavljati svoja peresa. Lepe so socijalne znanosti, in pričakovati smemo, da jih osobito mladi izobraženi naraščaj začne razpravljati v našem listu.

Tudi kar se tiče političnih in drugih novic iz vseh slovenskih pokrajin, želel bi si „Slovenski Narod“ več za novo leto. Naši čitatelji in pristaši bi lahko sami nspravili list zanimiv in točen, ako bi vsak iz svojega kraja dogodke nam poročali. Stalnih dopisnikov je celo za pokrajine težko dobiti. Skoro vse mora biti zavisno od prostovoljnega poročanja, ki ne stoji mnogo časa, niti truda. Mnogo se zgodi takega političnega, kar takoj ne spada v javnost, kar pa je dobro, da vé uredništvo, katero mora biti na vse strani informovano, da more vršiti prav svoj težavni poklic. Tudi za takšno poročanje se priporočamo. In jedno moramo naglašati: poročila naj bodo povse resnična in točna, vedno taka, da utegnejo koristiti dobri stvari, da pa nikdar ne delajo lokalnih zdražeb!

V tej mnogostranosti in v tem duhu si želimo sotrudnikov in dopisnikov. Potem se tudi krog naših naročnikov razširi, a to bode zopet le listu v korist, da se sčasoma poveča in postane tem vrednejše glasilo vsega slovenskega razumnistva, tem mogočnejše sredstvo v borbi našega naroda: V to pomoz Bog!

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.—	Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50	Jeden mesec . . „ 1-10

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.—	Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.—	Jeden mesec . . „ 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

LISTEK.

Levstik in „Sokol“.

Malokdo je bil pred tridesetimi leti tako vnet za sokolsko idejo, kakor naš sloveči pisatelj Fran Levstik. Veliko zaslug za slovensko sokolstvo si je pridobil že s tem, da je na prošnjo tedanjega „Južnega Sokola“ leta 1867. poslovenil „Nauk o telovadbi“ (I. del, proste vaje, v Ljubljani 1867, m. 8, 23. str. s 50 podobami) ter tako ustvaril imenstvo za slovensko telovadbo. Zlasti priden sotrudnik „Sokolov“ pa je bil Levstik pri njegovih veselicah in večernih zabavah. Za te je spisoval zbavljivo-šaljiv list „Brencelj“, v katerem je v humoristični obliki razpravljajl dogodke našega javnega življenja ter zbadal in ujedal nasprotnike našega naroda, časih pa tudi prvakom povedal kakšno dobro ozoljeno; tako na pr. se spominjam zlasti novoletnih voščil pri „Sokolovi“ zabavi na Silvestrov večer leta 1866. Dr. Bleiweis je voščil, naj bi ob novem letu „copate sezul, a čevlje obul“ (t. j. v svojih „Novicah“ ostreje pisal); županu dru. Costi, ki je bil takrat „Sokolov“ uatelnik, je „Brencelj“ želel: Dr. Costa, ki je, izboren sokolovec, še mlad tako visoko

splezal, naj pazi, da tudi tako visoko ostane! (Pro-roške besede!) Prof. Lesarja, ki je spisal „Angelja varuha“ za moški spol in jednako knjigo za ženski spol, prosil je „Brencelj“, naj prihodnje leto 1867. spiše še „Angelja varuha za srednji spol“ i. t. d. Ravno Levstikov „Brencelj“ je napotil pozneje Aleševca, da je začel izdavatv svojega tiskanega „Brencelja“, ki se pa seveda glede pisave in vsebine ni mogel meriti z Levstikovim. Štoda, da se je večina Levstikovega pisanega lista pogubila ali pa založila. Morebiti pripomorejo te vrstice, da se oglase gospodje, po katerih naročilu je tista leta Levstik pisal „Brencelja“, če morebiti hranijo še kakšen tak rokopis. Slučajno mi je prišel v roke nastopni članek, pisan z Levstikovo roko. Spisan je bil za neki sokolski večer 1. 1867. ali 1868. Rokopis, ki je lastnina g. E. Hohna v Ljubljani, slóve tako:

Ponižni, poboljšani Brencelj.

V sokolovskem večeru je ón dan neki moj prijatelj rekel, da je bil soglasno sprejét nasvet, da po zdaj bodem jaz, krepki sokol Brencelj, brez torbe. Rad bi zvedel, kdaj se je to godilo. Ne mislite, da mene nij pri sokolovskih sobotnicah, ktere se obhajajo samo meni na čast in slavo. Ko se je govorilo o mojej torbi, takrat gotovo nisem na ušesih

sedel, in tako sem dobro slišal, da neki precèj pr-vačen gospod neče nič kaj pritegniti, da bi hodil brez torbe po Ljubljani jaz hudobni Brencelj, ki do zdaj Boga hvalim še samo za to, da so mi jo dali zastojlansko leto tri dni pred novim letom. Prejél sem jo iz rok slavnega brivca pri čevljarskem mostu, in uže sem odpiral mošnjico, da bi jo plačal, toda pošteti bradoslovec mi je rekel: nij treba plačila, saj je dovolj, da si dobil žalostno bolezen na jezik, ktera te ne popusti tako hitro, kakor ti misliš. Zdaj moram tedaj izkušati, kako mi bode mogoče izhajati, da me narodna cenzura ne zapre v narodno ječo, ampak da me naši veljaki spravijo na stol v mestnem ali deželnem zboru, kamor jim je drago, saj jaz nisem take izbirljiv. Da bodem pa te čestí vreden popolnoma, ker sokolovski klobuček, narodno surko in vse drugo, česar je treba, uže imam, mislim jutri ali pojuternjim kupiti kako branjaríjo, kjer bodem prodajal česen, čebulo, grah, lečo, kresilno gobo in vse drugo, kar ima pošten branjevec. Ker pa za deželni ali mestni zbor nikakor ni dovolj, da je človek samo mali ali veliki posetnik mej branjevci, zato sem v Bogu sklenil, predno pride zadnja ura — Bog nam daj srečno! — poboljšati svoje grešno, pikajoče življenje, da se malo rehabilitiram

Gorje ti, ubogi obrtnik!

Boj za življenje in smrt bijejo v naših dneh propadajoči mali obrtniki s kapitalisti in veleindustrijalci. Pogoltniti se obrtniki ne dajo radi, ampak se upirajo z vsemi močmi in iščejo prijateljev, ki bi jih obvarovali žrela! Da bi le pravih prijateljev našli! Da bi le ne verjeli prenašlo sebičnim hinavcem, ki se jim z besedami sladkajo in jih pomilujejo, v dejanji jih pa krepko pomagajo potiskati v propad!

Na Kranjskem se obrtnikom zadnji čas najbolj slini Ljubljanska garda slovenskih koalirancev. Se li sme glede teh zaklicati: „Bog nas varuj prijateljev?“ Poglejmo njih dejanja! Ali je že kdaj kdo slišal, da bi židje, nemški liberalci in veleindustrijalci imeli kaj srca za male obrtnike, kakeršni so večinoma obrtniki slovenski? Razprava v državnem zboru, pacanje volilne reforme itd., vse dovolj jasno kaže, kdo hoče ostati gospodar krivičnega posestnega stanja, namreč židje in nemški liberalci. Prave prijatelje tlačnega ljudstva, med njimi zlasti dra. Luegerja in dra. Scheicherja, koalicija ponižuje na nečuden način in meče njihove najboljše predloge pod klop. In vendar slovenski koaliranci, za katerimi stoji vrsta tistih Ljubljanskih „Slovenčevcev“, ki najbolj milujejo obrtnike, vztrajajo na strani — židov in nemških liberalcev. Sme se tedaj klicati: „Bog nas varuj takih prijateljev!“

Stvar ima pa v Ljubljani še resnejše lice. Škodovali bi poštenim našim obrtnikom, ako bi še dalje molčali. Tedaj na dan z resnico! Na društvenih shodih nekateri Ljubljanski duhovniki tako medeno govore in božajo zatirane obrtnike in delavce, da poslušalci kar požirajo debele sline in govornikom ploskajo. Ukaz imajo od zgoraj, kakor je rekel v državnem zboru dr. Scheicher, delovati proti gibanju socijalnih demokratov. Dobro, ko bi res to svojo misijo tudi v dejanji izpolnivali! Toda njih dejanja kažejo, da so se naučili od svojih koaliranih prijateljev vse kaj drugega. Tu nič ne pomagajo izgovori in lepe besede, ko dejanja govore nasprotno. Danes naj dokažemo samo za knjigoveški obrt.

V Ljubljani se je ustanovilo „katoliško tiskovno društvo“, kateremu je pokrovitelj gospod knezoškof. Dobra molzna kravica temu društvu je „katoliška bukvarna“. Vodi jo neki Nemec iz rajha, ki se še ni naučil govoriti slovenski, pač pa zna za drag denar ponujati slovenske mašne bukvice in podobice ter delati nemške račune. Drži se mož resno pri tem poslu in smehlja se zadovoljno le takrat, kadar se vozi cesar njegove domovine skozi Ljubljano. V svoji lasti in pod svojo streho imajo pa „katoliško bukvarno“ tisti duhovniki, ki se na zborih najbolj znajo sladkati obrtnikom. Njen nadzornik je ravnokar izmuzal obrtniku Kleinu Tomšičev „Vrtec“ in ga nesel v „Katoliško tiskarno“, ker se je že dosti dolgo, celih 24 let, tiskal z grešnimi nekatoliškimi črkami. „Kat. bukvarna“ si je vrhu tega pridobila še svojo podružnico, namreč knjigotržnico in knjigovoznico Ničmanovo. Tedaj žago in malin! Zastonj so šli knjigovezi prositi Ljubljanskega knezoškofa, da naj se jim ne na-

pravlja nova konkurenca z Ničmanovo knjigovoznico. Nič pardona! Pri katoliških kapitalistih velja pogum, četudi zdvajajo pošteni obrtniki in njih družine. Brezobzirno naprej do cilja! Ubogi Ljubljanski knjigovezi se trudijo, kupujejo nove stroje in prosijo dela po hišah, a varuhi „Katoliške bukvarne“ jim izpodjedajo delo pri strankah z Ničmanovo knjigovoznico. Še hujše, naravnost nezasišano dejanje se pa pripoveduje ta teden po Ljubljani. „Prijatelji“ naših obrtnikov in delavcev niti tega ne privoščijo domačim rokodelcem, da bi se vezaio na Kranjskem ali v Avstriji, ampak pošiljajo iz „Katoliške bukvarne“ cele skladovnice knjig vezat gori v rajh čez avstrijsko mejo. Sto goldinarjev same carine je plačala pred kratkim zopet „Kat. bukvarna“ za tiste knjige, katere so jej vezali v rajhu. Kakšna svota je romala čez avstrijsko mejo iz slovenskih žuljev v tuja grla še-le za veznino! Lahko bi se to zaslužilo v Ljubljani, ker naši knjigovezi niso tako neumni. Taki so „prijatelji in skrbni očetje slovenskih obrtnikov in delavcev!“ Da, to je „Slovenčevcev“ slovensko, to avstrijsko domoljubje, to ljubezen do domačih delavcev! Kako že pravijo? „Kdor za svoje in posebno za domače ne skrbi, ta je vero zatajil in je hujši od nevernika.“ A pri sebi so „katoliški“ gospodje na to pozabili. Rajši posnemajo koalirane nemške liberalce, ki vpijejo: „Deutschland muss grösser sein!“

Ako taka dejanja sladkih prijateljev ne odpró obrtnikom oči, odpró se jim bolj na široko takrat, ko jim kapitalizem po svojih zaveznikih namesto dela in volilne pravice pošlje — beraško palico. Gorje vam! ubogi slovenski obrtniki, gorje vsem vkup, ako kmalu ne dobite med seboj boljših zagovornikov svojih pravic!

Deželni zbori.

Štajerski.

V včerajšnji seji je dež. zbor najprej odobril budgetni provizorij za l. 1895. in potem odobril volitve novih poslancev.

Poročila so bila sicer dolga a nezanimiva.

Koncem seje so se vršile volitve v posamičae odseke. Od slovenskih poslancev so bili voljeni:

v finančni odsek: dr. Ivan Lipold;

v šolski odsek: prof. Fran Robič;

v peticijski odsek: dr. Ivan Dečko;

v občinski odsek: dr. Josip Srnc;

v železniški odsek: Miha Vošnjak.

V večerni seji so se odobrile nekatere predloge brez debate.

Prihodnja seja bo dne 8. januarja.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 29. decembra.

Kritika dveh namestnikov.

V češkem in v dolnjeavstrijskem deželnem zboru so bile včeraj ostre debate, pri katerih je opozicija ostro kritikovala dotična namestnika. V češkem deželnem zboru se je z grofom Thuonom bavil posl. dr. Vašaty, v dolnjeavstrijskem pa so poslanci Lueger in Gregorig se bavili z namestni-

kom Kielmannseggom, ker za mesto deželnega maršala namestnika ni predlagal člana opozicije, ampak večine, kateri pripada tudi deželni maršal, dasi je deželnega maršala namestnikom imenovani poslanec dr. Haberl baje član lože.

Ogerska kriza.

Včeraj je vlada naznanila poslanski zbornici svoj odstop. Ministerški predsednik Wekerle je mnogo govoril o liberalnih principih, za katere se je boril, ali o vzrokih svojega odstopa ni povedal drugega nič, kakor da krona ne zaupa vladi tako, kakor bi bilo treba za dobro upravo. O Wekerlovem naznanilu se je unela velika debata. Neodvisnjak Justh je grajal, da vlada ni povedala, zakaj jej krona ne zaupa. Stvarno ne more biti to nezaupanje, ker je cesar vsem predlogom vlade dal predsankcijo. Nova vlada bo morala izvesti cerkvenopolitične zakone in rešiti še nedognane predloge, kar bode neodvisna stranka z vso odločnostjo urgirala. Posl. Eötvös je bivšemu kabinetu izrekel zahvalo, povdarjaje, da s pojasnilom Wekerlovim ni zadovoljen. Ugrom je dokazoval, da je vlada izgubila zaupanje krone, ker je začela boj zoper katolicizem in ker je v tem boju zmagala. Grof Apponyi je povdarjal pravico parlamenta, izvedeti za uzroke, valed katerih je odstopila vlada, in je izrekel, da z Wekerlovim pojasnilom ni zadovoljen. Grof Julij Szapary je rekel, da ne zmatra premembe ministerstva za provizorično stvar in naglašal željo, naj bi se združile vse stranke, priznavajoče pogodbo iz l. 1867. Končno je Wekerle še povedal, da diferencije mej vlado in krono niso nastale pri posamičnih vprašanjih, ampak da je vlada sploh čutila, da jej krona ne zaupa in da je zategadelj odstopila. — Ta razprava ni taka ilustracija položaja, kakor se je mislilo da bo. Zato pa je vse zanimanje obrnjeno na osebe, s katerimi se posvetuje cesar. Zelo karakteristično je to, da je cesar povabil k sebi več katoliških škofov, srbskega patrijarha Brankovića in rumunskega patrijarha Romana Mirona, a nobenega protestantskega škofa. Iz tega se sklepa, da se našajo posvetovanja tudi na cerkvenopolitične predloge, zoper katere so katoliški škofje, srbski in rumunski patrijarh glasovali, dočim so protestantski škofje glasovali za predloge.

Vnanje države.

Ruski car

pride koncem meseca januarja v Darmstadt, in sicer s svojo soprogo. Iz Darmstadta pojde baje v Berlin obiskat nemškega cesarja.

Bolgarska amnestija.

Vlada se je porazumela s Cankovci. Komisija, kateri se je izročil predlog glede amnestije, se je zjediniła na to, da se izda splošna amnestija, od katere bodo izključeni samo častniki, ki so neposredno delovali pri odstranitvi Batenberžana, potem bivši ministri, ako so kršili ustavo. Tisti, ki niso izključeni, morajo Koburžana pismeno prositi pomiloščenja. Cankov se bo torej mogel vrniti, Karavelov pa še ne bo pomiloščen, ker sploh neče Koburžana ničesar prositi in ker ni zaprt samo radi političnih činov.

Iz dežele koruptcije.

Ruski listi napadajo Cavallottija na nezasišani način, le malo jih je, ki se upajo, ga zagovarjati. Cavallotti je že izgubil potrpežljivost. V nekem listu se roga Crispiju, da se ta ne upa iskati zadostčenja pri sodišči, in pravi, naj se ga ne prisili, da pové vse, kar vé. To, kar je povedal, je komaj tretjina tega, kar vé, in kar bi mogel povedati. — Te grožnje so menda povod senzacionalni vesti, katero je priobčil „Diritto“, da misli namreč Crispi odstopiti ter da je to že naznanil svojim tovarišem.

➡ Dalje v prilogi. ➡

pred narodnimi prvaki. Zato sem razvidel, da je najbolje tako delati, kakor drugi delajo, namreč prvacom se prilizovati in hvaliti vse, kar bodo koli počenjali; kajti izkušnja me uči, da tako premišljeno postopanje rodi korist in službo. Torej bodi današnji dan prvi dan mojega ponižnega, resničnega poboljšanja, kesanja in pokore. Bežite od mene vse hudobne, zabavljive misli, in ti razvajeni, razbrzdani jezik, navadi se namesti zabavljic vzvišene slavo-datke prepevati! Poskusi precej nocoj!

Slava torej vsem nam, kar nas je tukaj zbranih, in kar bi jih bilo rado prišlo, pa niso mogli, ali ker nimajo denarja, ali ker imajo domá žalostno bolézen! Slava vsem slovenskim prvacom in neprvakom, možem in ženam, mladeničem in devicam, otrokom moškega in ženskega rodu, v zibeli in v materinem telesi. Slava vsem od konca do kraja, od vekomaj do vekomaj Amen!

Slava ponižnim, kakoršni smo mi Slovenci vsi, ki svojo voljavo, v pravej ponižnosti, v pravem zaničevanju samega sebe tako malo čislamo, da se nam zdi malopridno vse, kar je našega, posebno pa to, na kar so drugi, posvetni narodje, ki niso še na tako visokej stopinji popolnomosti, kakor smo mi, najponosnejši, t. j. jezik. Mi v pravem krščanskem dubu govorimo: Bog bodi vsemu tujemu milostiv,

in tistim, ki nas tujijo, saj dobro vedó kaj delajo, ker so modri, kakor kača, ki se ne da rada po glavi udariti, in tako preprosti, kakor golob, ki si gré časi po dve uri daleč po golobico, ako je doma ne najde, in blagor nam če sede na našo streho! trikrat blagor, če začne pri nas gruliti! Ves slovenski Izrael je po konci od veselja, rekoč: veselite se, o možje! zveličanje nam je došlo!

Slava izgovornim, ker oni so dandanes možaki na zemlji! torej slava nam Slovencem vsem, ki se držimo zlatega pravila; drugi naj delajo, a mi govorimo! Če človek od daleč vkup vidi štiri možé, precej lahko ugane, ali so Slovenci, ali ne; kajti če so Slovenci, eden je gotovo prvak, in torej zvonec nosi, eden drži dolg govor, eden krič: slava! in četrti dela napitnico. Nismo tako neumni, kakor kokoš, ki začne ráhtati šele potem, ko jajce uže iznese, da lahko vsak vé, kam ga je skrila, ampak mi zvite buče uže dolge govore kokóčemo, ko še iščemo gnezda, zato da nas potem ni treba zalazovati. Navadili smo se, da zjutraj namesti molitve z dolgim govorom zahvalimo Boga za zdravo spanje po noči, in o poludne za slabo juho in trdo govédino v krčmi; celó zvečer predno ležemo spat, z izvrstnim govorom zahvalimo botra zajca, ki nam je pomagal črevlje izuvati.

Slava vsem slovenskim napitničarjem! kajti oni gotovo ustrezajo, če družemu ne, vsaj sami sebi in tistemu, komur so napili. Krepka napitnica ima trojno korist: prvič pri mizi, kadar se za narod v usta nosi, človek ne čuti samo telesne radosti, ampak tudi užesa niso brez sladke dušne hrane; drugič, komur jaz napijem, ta meni odpije, in kdor napije meni, temu odzdravim jaz, da se tako razvije lepa vzajemnost mej narodnimi možaki; tretjič, pride krepka napitnica časi celó v kak časopis, da tudi vnénji svet zvé, kdo smo in kaj smo, hvala Bogu! Posebno letos je dobra létina z napitnicami, katerih se po tri mernike namlati iz ene kópe. Nekateri srečni mož ima vse, kar hoče, samo ptičjega mleka ne. Tacega doletí časi po deset napitnic na en večer: prva, ker je naroden, druga ker ni nemškutar, tretja ker sedí v mestnem odboru, četrta ker upamo, da pride tudi v deželni zbor, peta ker je prišel k sokolovski veselici, šesta ker je prvak, sedma, ker je prvosednik pri kacem naših neštevilnih društev; osma, ker je uže dolgo, kar nosi hlače, ako ne družih, vsaj máterne; deveta, ker napitnica mora biti, bodisi uže za kaj ali za nič; deseta, ker Matici zastonj opravlja tajniška dela, razen tistih poldrugi sto gl., ktere je dobil za narodne štruklje, ko je bilo žegnanje pri Matici cerkvi

Württembergski protti Pruski.

Jeden najuplívnejših južnonemških listov, Stuttgartski „Beobachter“, je na aveti večer priobčil strastno pisan članek, v katerem pozivlje kralja württemberskega, naj se postavi na čelo protipruskemu gibanju in naj začne odkrit boj zoper prusko reakcijo. Članek pravi, da bi vsa južna Nemčija z navdušenjem sledila kralju württemberskemu, ker so sadnje dogodbe dokaz, da je prišel čas, ustaviti se Pruski. Nemčija še ni Velika Pruska in nemški vladarji še niso pruski prefekti.

Dopisi.

Iz Ptujja, 27. decembra. [Izv. dop.] (Slovensko pevsko društvo. — Gledališče.) Po napovedanem vzporedu vršila se je včeraj v dvorani našega „Narodnega doma“ volitev odbora „Slovenskega pevskega društva“ za opravilo leto 1895. Voljeni so: predsednikom g. dr. Tomaž Horvat, odvetnik v Ptuj; odbornikom gg. Franc Copl, Domicijan Serajnik, Silvester Šentjura in Ivan Sedlašek; namestnikom gospoda Josip Slavinec in Miran Lorber vsi v Ptuj; kot zunanji odborniki voljeni so: gospod profesor Orožen v Ljubljani, gospod dr. Bezjak, profesor v Mariboru, gosp. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju in gosp. Čeh, učitelj v Ljutomeru. — Odstopivšemu odboru podelil se je absolutorij. Iz poročila tajnikovega je bilo posneti, da društvo zadnje leto ni radi tega priredilo koncerta, ker je bila vojaška godba naknadno odpovedana; vabila ki so bila že v tisku se valed te odpovedi niso dotiskala. To je stalo gotove zgube. Sedanji odbor čaka velevažna zadača, rešiti vprašanje o lastni godbi častno in ugledu društva primerno. Imena zgoraj navedenih mož so nam porok, da se bo to tudi dognalo. Elementi godbe eksistujejo; kapelnik gospod Lenhart je zmožen, marljiv in trudoljubiv godbenik, ki je že včeraj dokazal, da zamore iz mladih moči ustvariti spretno godce. Vrh tega imamo še na razpolaganje obilico godbe večjih učiteljev kakor obitelji Serajnikova, g. Šerona, g. Kitak in drugi. To se bode dalo vse združiti v harmonično celoto in če je tudi za pretečeno leto zabeležiti primanjkljaj v narodnem oziru, nas to, kakor je odstopivši predsednik povdarjal, mora le vzpodbujati za bodočnost. Vsem naj bode pri arcu geslo: „Združimo se, zjedimo se.“ Bagajna kaže primerno dober uspeh. Iz nerazumljivih nam uzrokov odtegnil se je dosedanji blagajnik svojemu poslu — ustmenemu poročilu. Zvečer bila je gledališčna predstava. Igrala se je vezeloigra „Telegram“. Naši diletantje so pod vodstvom gosp. Sedlaškega dokazali veliko spretnost na deskah, ki svet pomenijo. Posebno pohvalno moramo omeniti gđc. Langerholz, g. Serajnika, g. Novaka in Šentjura. Vsak je svojo ulogo prav dobro pogodil in po končani igri je bilo ploska dovolj. To naj bode mladim močem v vzpodbudo. G. Sedlačku pa izrekamo še posebno hvalo za njegov trud. Uveriti se je moral, da se občinstvo zanima za predstave. Po končani igri bila je prosta zabava v spodnjih prostorih „Narodnega doma“. Vse je bilo židane volje. Petje vrstilo se je z godbenimi točkami. Lahko rečemo, da je bil lep večer, posvečen narodnemu delu in narodni zabavi. Čudimo se le, da so nekaterniki izostali, kateri bi po svoji preteklosti izostati ne smeli, če se hočejo izogniti kritiki mlajših moči in če hočejo ohraniti ugled svojega imena. Sicer pa brez zamere!

Domače stvari.

— (Deželnozborski utrinki.) Gospod Šuklje je bil več let jako delaven član finančnega odseka našega deželnega zbora. Noben drugi član tega odseka ni sprožil toliko in tako raznovrstnih vmes celo prav dobrih predlogov, kakor on, in da so vsi obveljali, bi se z našo Dolenjsko zlasti glede komunikacijskih sredstev mogla k večjemu Belgija primerjati. Tako je gospod Šuklje prišel na glas izvedenega finančnika in ta renomé njegov je postal neprerekljiv, ko se mu je posrečila finančno-politična operacija — ko je namreč postal dvorni svetnik in centralni ravnatelj zaloge šolskih knjig. Njegovi prijatelji in nasprotniki, katere skrbi, kako pokriti primankljaj v znesku 127.000 gld. v deželnem budgetu, zanašali so se na Šukljeja, da jim prinese z Dunaja rešilno misel. Govorili so: Odkrižal se je državnozborskega mandata, kot dvorni svetnik živi idilično in ima dovolj časa, da premišlja o kakem novem načrtu za pomnožitev deželnih dohodkov. S to tolažilno zavestjo so gospodje prišli

v deželno zbornico, a to upanje se je razkadilo, izjalovilo. Šuklje je odklonil volitev v finančni odsek, namesto njega je bil voljen dr. Vošnjak. Splošno začudenje. Poslanci so se strmé spogledovali in vpraševali: Zakaj? Jeden je celo zatrjeval, da je slišal pripovedovati, da bo g. Šuklje vse svoje sile posvetil kranjski deželi. . . naposled pa so se malone vsi porazumeli in tolmačili odklonitev tako, da hoče gosp. Šuklje omejiti svoje delovanje na zagovarjanje koalicijske, s katero je kot c. kr. dvorni svetnik seveda jako zadovoljen.

— (Slovensko gledališče.) Opozarjamo na današnjo drugo predstavo melodijozne opere „Marta“. V proslavo otvorjenju visocega deželnega zbora kranjskega bode gledališče svečanostno razsvetljeno. Ker so se „Pogumne Gorenjke“ odložile na poznejši dan, se bode predstavljala na novega leta dan priljubljena burka s petjem „Čevljar baron“.

— (Razdelitev obleke revnim šolskim otrokom.) Za uboge učence in učenke tukajšnjih mestnih šol in tudi za šestero deklic Lichtturnove dekliske sirotišnice bil je 23. dan t. m. vesel, ker delila se jim je po uže stari navadi obleka, črevlji in razno pecivo. Vršila se je ta razdelitev kakor smo uže poročali slovesno v telovadnici I. mestne deške šole. Gosp. okr. šolski nadzornik in vodja I. mestne deške šole Andrej Žumer je pozdravil navzočega prevzvišenega gospoda knezoškfa in zbrane druge dobrotnike in omenjal kranjsko hranilnico, katera zdatno podpira to človekoljubno delo. Vzpodbujal je otroke v lepih besedah k pridnosti in hvaležnosti, spominjal se je tudi umrle gospe Marije Murnikove, katera je nad četrt stoletja v gospojnem odboru za napravo obleke ubogim učencem in učenkam delovala in še zadnje leto vodila to lepo podjetje. Na poziv g. govornika molili so otroci za prerano umrlo voditeljico gospojnega odbora in za vse dobrotnike. Na to blagovolil je prevzvišeni gosp. knezoškof obleko razdeliti. Obdarovanih bilo je 139 učenk in učencev, katerim se je na obrazu videlo veselje in hvaležnost. Za hvalo v imenu obdarovanih izrekli so jedna učenka in dva učenca vsem dobrotnikom v primerno sestavljenih govorih, zatrjevaje, da bodo s pridnim učenjem, poslušnostjo in molitvijo se skazali vredne dobrot. Prevzvišeni gosp. knezoškof je s slovesnostmi primernim, k srcu sezajočim govorom opominjal otroke k hvaležnosti, katero naj vedno kažejo z lepim vedenjem, pokorščino in molitvijo. Z blagoslovom gosp. knezoškfa končala se je lepa slovesnost, katera bode gotovo v dobrem spominu ostala obdarovancem. S svojo navzočnostjo počastili so slovesnost gg.: mestni župan Grasselli, vladni svetnik Jos. Merk, okr. šolski nadzornik Jos. Levec i. dr. potem voditelji in voditeljice tukajšnjih ljudskih šol z učiteljicami in učitelji ter mnogo gospej in gospodov, kateri so s prispevki in delom pripomogli, da se je ta slovesnost tako lepo mogla izvršiti. Hvalo za to lepo slovesnost si je zaslužil odbor obstoječ iz gospej Julije Bartel, Ivane Premk, in Franje Tavčar, gospodičin Klein in Premk in gospoda ces. svetnika Ivana Murnik-a.

— (Redni občni zbor telovadnega društva „Sokol“ v Ljubljani) bode v soboto, dne 5. prosinca 1895. v vrtnem salonu restavracije „pri Zvezdi“ ob 8. uri zvečer, z običajnim dnevnim redom. Po završenem zborovanju prosta zabava.

— (Čitalnica v Ljubljani.) Odbor narodne čitalnice Ljubljanske je imel včeraj sejo, da se osnuje. Poleg predsednika dr. viteza Karola Bleiweisa, katerega je volil že občni zbor, si je odbral za namestnika: J. Plantana, za tajnika E. Lah-a, za blagajnika K. Pirc-a. Mej drugim se je sklenilo, da priredi Čitalnica v predpustu tri veselice, namreč: V nedeljo dré 13. januarja: venček; v nedeljo dré 3. februarja: venček; v soboto dne 16. februarja: sijajni ples. Venčka se bosta vršila v društvenih prostorih, sijajni ples pa na starem strelišči, katero si je odbor v ta namen že zagotovil. K venčkoma bodo imeli pristop samo društveniki, k sijajnemu plesu pa poleg društvenikov tudi povabljeni nedruštveniki.

— (Slov. del. pevsko društvo „Slavec“) priredi dne 31. decembra t. l. v prostorih starega strelišča Silvestrovo veselico s sodelovanjem vojaške godbe slav. pešp. kralj Belgijec štev. 27. Pevski vzpored: 1. H. Volarič: „Čolničku“, zbor. 2. Lj. Hudovernik: „Naša zvezda“, zbor z bariton-skim samosplovom, poje g. Štamcar. 3. Gj. Eisenhut:

„Na Savi“, (valček), zbor. 4. * * * „Povsod smola“, komični prizor, predstavlja gosp. Z. Podgrajski. 5. Otto: „Devi“, čveterospev, poje gg. Lumbar, Zirkelbach, Štamcar, Zlatnar. 6. H. Volarič: „Nos“, šaljivi zbor. Godba svira 9 točk. O polnoči alegorija. — Ples. Vstopnina za neude 40 kr. za osobo, za družine 3 osob 1 gld. Društveniki so vstopnine prosti. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Dijaška in ljudska kuhinja.) Zanaa dobrotnica, gospa Recherjeva je tudi letos naklonila dijaški in ljudski kuhinji za Božič denarno darilo 10 gld. v ta namen, da dobé vsakdanji obiskovalci kuhinje za praznike nekoliko poboljška v jedi in pijači. Bog plati! O tej priliki priporočamo ta blagodejni in potrební zavod radodarnosti Ljubljanskega občinstva z željo, da bi omenjena gospa našla veliko posnemalk in posnemalcev.

— (Domača umetnost.) Po kipu škofa Slomška, kateri je izdelal akad. kipar g. Puchreiter v Ljubljani, narejeni posnetki so izborno uspeli in vredni najtoplejšega priporočila. Cena 5 gld. Dobe se pri imenovanem umetniku v Križevniških ulicah št. 12 v Ljubljani.

— (Škandal pri pogrebu.) Pogostoma slišijo se pritožbe, da se pri sv. Krištofu z mrliča ravna na način, ki se nikakor ne strinja s čuvstvom pijetete. Tudi včeraj pripetil se je na Ljubljanskem pokopališču slučaj, ki je mej navzočimi vzbujal občo nevoljo. Ko se je namreč vršil pogreb čevljarja Feliksa Pehana, opazili so spremljevalci skozi krsto, ki ni bila popolnem zaprta, da je truplo umrlega popolnem nago. Vsled občega zahtevanja nesli so krsto nazaj v mrtvašnico ter se je pokazalo, da mrtvec res nima obleke. Ker je Pehan bil umrl nagle smrti, odredilo se je, da se ima mrtvec raztelesiti, zaradi tega sta pri pokopališčni upravi službujoča blapca truplo slekla. Pozneje pa se je dognalo, da je Pehan umrl vsled jetike in je valed tega napovedano raztelesenje izostalo. To priliko sta porabila blapca, da sta si, sicer nekoliko vinjena, prilastila obleko, mrliča pa nagega položila v krsto. Obleko so našli pozneje v mrtvašnici, le hlače so bile skrite v drugem lokalu. Dogodek je vzbujal — kakor rečeno — občo nevoljo ter se na razne načine pretiraval; govorilo se je nekaj čudnega kar pa ni istinito. Jednega omenjenih blapcev izročila je mestna policija sodišču.

— (Vajo na skijih) ali norveških snežnih čevljih je pričel dne 27. t. m. oddelek domačega polka št. 17. Hoja bode trajala štiri dni. Oddelek pojde preko Svinca čez planine v Wolfsberg in preko Grebinja in Velikovca nazaj v Celovec.

— (Pristojbina za hrano,) katero imajo dajati hišni posestniki začasno ustanovljenim vojakom od častniškega namestnika navzdol se je za leto 1895 določila za Ljubljano na 23 novč., za ostale kraje na Kranjskem pa na 19 novč. za opoludanske kosilo.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 16. do 22. decembra. Novorojencev je bilo 16 (= 26 ‰), mrtvorojenca 2, umrlih 18 (= 29 64 ‰), mej njimi so umrli za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 2, vsled starostne oslabelosti 5, za različnimi boleznimi 8. Mej umrlimi je bilo tujcev 5 (= 27 7 ‰), iz zavodov 6 (= 33 3 ‰). Za vratio je obolela 1 oseba.

— (Šišenske čitalnice) občnega zbora udeležilo se je 27 članov. Umrli kumici gosp. Murnikovi vzkliknil je občni zbor stojé: Slava nje spominu! Tajnikovo poročilo posebno povdarja vrtno veselico „Narodnemu domu“ v korist in zahvalo pevskim društvom „Lira“ v Kamniku in „Slavec“ v Ljubljani za sodelovanje. Pavovodstvo prevzel je nadučitelj gosp. A. Javoršek. Vseb članov je 100. Stari odbor je zopet voljen, in sicer: Predsednikom g. Fran Drenik; blagajnikom g. Ivan Suwa; gg. Fr. Bizjan, Fr. Burger, A. Javoršek, Jan. Skarjovec, Jos. Tavčar in Jan. Zakotnik, odborniki.

— (Za družbo sv. Cirila in Metoda.) Iz Kranja se nam piše: Na poziv odborov tukajšnje moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda in tukajšnje čitalnice odkupujejo se tudi letos društveniki določiljanja novoletnih voščil na ta način, da uplačujejo za Ciril Metodovo družbo vsak pa 1 krono. Želeti je, da bi se z ozirom na ugodnosti, katere daje to odkupovanje, pridružili društvenikom tudi drugi stanovniki Kranjskega mesta, katerim se s tem javlja, da dotična upisna pola leži v prodajalni g. Ferd. Polaka.

— (Bralnega društva v Trebujem) občni zbor se je vršil dne 23. t. m. in se je novi

odbor tako-le sestavi: Predsednik: g. E. Orožen, c. kr. notar; tajnik: g. G. Specler, učitelj; blagajnik: g. F. Pehani, učitelj; odborniki: gg. J. Ruprecht, J. Buchta, V. Tomic, J. Petrovčič; namestnika sta gospoda A. Jerše in H. Lierzer.

— (Surovost.) Hlapec poštarja v Zireh Fran Mravlje je iztrgal jezik konju, ki ni hotel mirno stati, ko ga je čedil. Poštar g. Ivan Seljak je kupil konja še le pred kratkim in ima 110 gld. škode, kajti konja so morali izročiti konjaču, da ga pokonča.

— (Zdravstveno stanje.) V Jesenicah na Gorenjskem se je v poslednjem času razširil legar in je še 9 bolnikov, izmed teh v jedni hiši 6, to je vsi domačini, katere morajo streči tuji ljudje. — V Tomažji vasi v novomeškem okraju je 10 bolnikov za legarjem, izmed 20 zbolelih osob jih je 9 ozdravelo, 1 pa umrla.

— (Petitione za Celjsko gimnazijo.) Občinarji, ki so že poslali državnemu zboru peticije za ustanovitev nižje gimnazije v Celji, sta se pridružili še občini Luče in Žreče.

— (Gospodarstvo mestnega zastopa v Celji.) Ker so slovenski listi primerno osvetili nameravano zvišanje občinske doklade, katero je hotel uvesti mestni zastop v Celji, se je opustilo to zvišanje. Doklada bi se bila zvišala od 32% na 40%. Zdaj pa bodo mestni očetje Celjski raji zopet vzeli na posodo 3000 gld., katere bi jim moralo prinesiti zvišanje doklade. Proračun za l. 1895 kaže blizu 22.000 gld. primankljaja.

— (Sevniško bralno društvo) je priredilo dne 26. t. m. veselico z gledališko predstavo. Uprizorili sta se dve igri: „Ema se mora omožiti“ in „Ona me ljubi“. Igralo se je izvrstno. Dvorana je bila popolnoma razprodana.

— (Starinske najdbe v Celji.) Pri kopanju kleti za „Narodni dom“ v Celji se je odkrila, kakor smo že javili, pomalana rimska stena, na kateri so barve še prav dobro ohranjene. Tudi so se odkrile lepe tla iz mozaika. Bržkone je bila tu rimska kopel, blizu nje pa kak tempelj.

— (Mesec dnij nedolžno zaprt.) Prav neprijetna osoda je doletela 48letnega Florijana Germadnika iz Šoštanja, ki se je nedavno vrnil iz Amerike domu. Delal je v nekem rudniku v Colorado in si prihranil kakih 1000 dolarjev v papirju. Ko je hotel menjati bankovce pri okrajni blagajnici, je ta poslala denar v Gradec, od tam pa je romal celo v Hamburg, da ga preiščejo. Poročilo iz Hamburga se je glasilo, da so dolarji bržkone ponarejeni. Valed tega poročila je okrajno sodišče odposlalo Germadnika v zapor v Celje. Hamburgska banka pa je poslala mej tem dolarje v Novi Jork in šele tam se je dognalo, da so bankovci dobri. Florijana Germadnika, ki je bil mesec dnij v zaporu, so valed tega poročila izpustili iz zapora. Čudno je pri tem le to, da nobena dotičnih bank ni znala dobrih dolarjev ločiti od ponarejenih in je šele iz Novega Jorka prišla rešitev ubogemu Germadniku!

— (Vodovod v Porečah.) Občinski zastop v Porečah ob Vrbskem jezeru je sklenil, da se napravi vodovod za pitno vodo, ki se bode napeljala tudi po posamičnih hišah.

— (Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in okolico) bode imela shod na Prosoku jutri v dvorani g. Lukše. O vinarstvu bode predaval potovalni učitelj g. Cotič.

— (Slov. tehnični klub na Dunaji.) V prenosovalni seji dne 19. t. m. se je sestavil odbor slov. tehničnega kluba na Dunaji naslednje: Jv. Jager, stud. arch., predsednik; Jv. Zajec, stud. ing., podpredsednik; Jakob Turk, stud. chem., blagajnik; Ign. Šega, stud. mech., tajnik.

— (Tiskovna zmota pri dopisnicah.) Čudna tiskovna zmota se je pripetila v dvorani in državni tiskarni na Dunaji. Tiskalo se je 20.000 dopisnic, ki imajo v desnem kotu mestu znamke za 2 novč. tako za 5 novč. Ko so zasobniki na Dunaji in na Češkem opazili pomoto in opozorili poštne urade, se je konfiskovalo 17.000 tacihih znamk. Ostalo jih je pa mej občinstvom še 3000, ki so zdaj predmet za spekulacije filatelistov, ki nabirajo raznovrstne poštne znamke in jih včasih prav drago plačujejo.

— (Neznano žensko) so prijeli v bruneškem okraju na Tirolskem. Žena je bržkone slabouma. Govori prav tiho le nekoliko nerazumljivih besed in razume po mnenji tolmačev slovenski. Dognalo se je, da utegne biti iz Ljubljanske okolice in da je bila tudi že v Ljubljani zaprta. Zve se Ma-

rija in je stara 30 do 40 let, male postave in ima na levi strani glave nad čelom majhen izrastek.

— (Božičnica šolskih otrok v Kamnigoric.) Božičnica, o kateri smo poročali v št. 295., se ni vršila v Kropi, ampak v Kamnigoric.

— (Razpisane službe.) Pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani so tri mesta finančnih konceptnih praktikantov z adjutom letnih 600 gld. in dve mesti z adjutom letnih 500 gld. Prošnje je poslati predsedstvu fin. ravnateljstva v Ljubljani.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista sta poslala:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. F. Roblek v Žalcu 10 kron 60 vin., nabrane v veseli družbi, in g. Mat. Baudek na Dunaji 2 kroni; oba „za Velikovo šolo“. — Skupaj 12 kron 60 vin. Živel rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Razne vesti.

* (Dvoboj s tragičnim koncem.) Dva dolgoletna prijatelja v Varšavi Marijan Gierbacevski in Andrej Dziekanski sta se sprla mej seboj in sklenila, da se streljata takaj brez svedokov na pištole. Gierbacevski je bil zadet na smrt, Dziekanski pa se je iz žalosti ustrelil sam.

* (Nov vulkan.) Iz necega hriba pri Aspromontu v Kalabriji se že dlje časa vali gost dim. Učenjaki menijo, da bode nastal tam nov vulkan.

* (Srečni piskrovezci.) Umrla soproga tovarnarja gospa Röhrs je v svoji oporoki legirala piskrovecem v Pragi 6000 gld. Na sveti večer se je razdelila ta vsota v smislu oporoke v deželne sodišča poslopji mej 30 piskrovezcev, ki so se izbrali izmed stotine v Pragi bivajočih. Lahko si je misliti, kako vesele božične praznike so imeli ubogi piskrovezci, katere je nenadoma doletela za božično darilo taka izdatna vsota.

* (Pet ljudi zgorelo.) Grozna nesreča se je pripetila v Veltursu v briksenskem okraju na Tirolskem. Ponoči je začelo goreti v hiši kovača Steinerja. Ko so ljudje prihiteli na pomoč, je bilo že vse v plamenu. Ker so bila okna z železnimi mrežami zagrabljena, se prebivalci niso mogli takoj rešiti. Zgoreli so štirje ljudi, jednega otroka in dekle so rešili, a tudi dekla je umrla vsled hudih opeklin še isto noč.

* (Dowejev neprestreljivi oklop.) Krojaški mojster Dowe se producira zdaj s svojim neprestreljivim oklopom v gledališču Eten v Milanu. Umetni strelec Wertera, imenovan „novi Tell“ strelja po štirikrat iz vojaške puške na Dowe a v sredino prsi, ne da bi kroglice prodrle oklop. Potem prestreli iz iste puške 40 centimetrov debelo bruno, katero krogla prebije popolnoma.

Književnost.

— „Vesna“. Izšla je št. 12, ki prinaša nadaljevanje Isteklosmovičeve povesti „Mož trpin“, konec razprave „Nekaj o lepem“, in konec „Spominov“ ter razprave Žunove „Krvna osveta“. Polemika v „Vestniku“ je jako zanimiva. „Vesna“ neha s to številko izhajati. Uzrok je temu nezadostna podpora, a tudi tiskarjevega cenzuriranja so se izdajatelji naveličali. Obželujemo, da neha „Vesna“ izhajati, kajti pričakovali smo od nje še mnogo Glasilo slovenskega naprednega dijaštva bo odslej „Slovanski Svet“.

— Gluhonemi. Zgodovina in sedanja metoda njih vzgojevanja. Spisal Anton Rudež, učitelj v goriški gluhonemnici. V Gorici 1894. „Goriška tiskarna“ A. Gabršček. 25 slik. Cena 1 gld. 50 kr. Str. 341. Ta knjiga je izšla pred kratkim. Deželni zbor goriški je dal g. pisatelju 300 gld. nagrade za to delo, ki je prvo te vrste na slovanskem jugu. Da je knjiga zagledala beli dan v Gorici, je naravno, ker tukaj je doslej sploh jedina slovenska gluhonemnica. Gospod Rudež je splošno priznan kot strokovnjak v poučevanju gluhonemih nesrečnikov, kot takega ga cenijo tudi Italijani. Pisatelj je delal na tej knjigi veliko let; in moral še le ledino orati na marsikako stran. Takoj s početka so naznačeni viri, iz katerih je pisatelj zajemal. 44 jih je v raznih jezikih, število kaže, koliko se je moral pisatelj sam učiti, sam preiskovati in primerjati vse možne teorije, vsa možna mnenja, predno je nastala knjiga, kakoršna je. Knjiga ima dva dela. Prvi obsega občno zgodovino vzgojevanja gluhonemih in potem še posebej ono goriške

gluhonemnice. Tu je v lepem redu razvrščena zgodovina tega pouka od prvih početkov do zadnjega časa. Opisani so vsi glavnejši pedagogi te vrste, primerjane njihove teorije ter ocenjeni njih uspehi. — Od 18. stoletja naprej so temeljito razpravljane razne šole, t. j. razni sistemi gluhonemega pouka. — Od l. 1828. dalje razpravlja prav natančno daljni razvitek tega pouka do današnjega vrhunca. — Na to sledi posebna zgodovina goriške gluhonemnice. Drugi del je še obsežniši. Tu razpravlja najprej, kaj je gluhonemost, pojem in bistvo, razne njene stopnje, uzroki, nasledki itd. Na to razpravlja vprašanja, ali so gluhonemi zmožni pouka, ali so ga potrebni, kdo naj poučuje, čemu naj se poučujejo. — Konečno preide na govorno metodo, katero razpravlja jako obširno in natančno. Pojasni kaj je bistvo govorne metode, kako gluhonemi razumejo glas, dasi ga ne slišijo; ali je sploh mogoče, gluhoneme izuriti, da bi govorili, kakó daleč morejo napredovati v govorjenju; lastnosti takih nesrečnikov; lastnosti dobrega učitelja itd. — Preide k glasovom: kaj so, njih razdelitev, popis človeškega glasila, kako se izvajajo glasovi itd. — Najobširnejši je pa oni del knjige, kjer pisatelj opisuje, kako je treba gluhoneme učiti izgovarjati posamične glasove, kakó vezati jih v zloge, besede, stavke itd. kakó popravljati razne napake v izgovarjanju itd. Naposled sledi še specijalna metodika jezikovnega, nazornega in sploh navadnega šolskega pouka, a posebno natančno računstva. Iz tega kratkega pregleda je razvidno, kakó bogato vsebino podaja ta knjiga. Vsaka šola bi jo morala imeti v svoji knjižnici, da jo morejo imeti učitelji vsak čas pri roki.

Brzobjavke.

Dunaj 29. decembra. Cesar pride v ponedeljek sem pa se vrne že v sredo v Budimpešto, kjer ostane do 13. januarja. Poročila iz Pešte javljajo, da je cesar poklical k sebi tudi nekaj osob, katerih mu Wekerle ni priporočal. To je obudilo veliko senzacijo in je liberalno stranko močno vznemirilo.

Dunaj 29. decembra. Za umrlim bivšim kraljem neapoljskim se je odredilo dvajsetdnevno dvorno žalovanje.

Budimpešta 29. decembra. Cesar je danes vzprejel bivša ministra Szaparyja in Kemenyija, grofa Zichy in Karoly in urednika „Pester Lloyd“ dra. Falka.

Sofija 29. decembra. Turški sultan je bolgarskemu diplomatičnemu agentu toplo očital razne demonstracije, katere so se priredile na Bolgarskem glede Makedonske in Armenske. Zahteval je, naj bolgarska vlada skrbi, da se take demonstracije ne bodo več primerjale, kar pa je agent odklonil, češ, da je na Bolgarskem pravica shajanja neomejena in da vlada nima uzroka jo utesniti. Razmerje mej Turško in Bolgarsko je vsled tega postalo jako napeto.

Berolin 29. decembra. Socijalisti so priredili šestnajst shodov, na katerih so sklenili, ustaviti bojkot nekih pivovarjev. Bojkot je trajal osem mesecev.

Kahira 29. decembra. Kediv je imenoval Ibrahima pašo, srditega nasprotnika Angleške, ministerskim predsednikom in mu podelil visok red. Angleški krogi zmatrajo to imenovanje za provokacijo.

Narodno-gospodarske stvari.

— Napredek slovenskih posojilnic. O nekaterih novih posojilnicah se poroča, da so si postavile že prav dober temelj, osobito posojilnica v Slovenski Bistrici. Posojilnica na Sliapu pri Vipavi posluje tudi še le nekaj čez leto dnij, pa ima že 140 udov in blizu 50.000 gld. prometa. Posebno trdno podlogo si je naredila posojilnica v Do'u pri Hrastniku, katero je občinstvo s hranilnimi vlogami zelo založilo. Naj bi ti dobri izgledi našli povsod mnogo posnemovalcev, kajti za napredek našega naroda so taki zavodi jako važni.

— Novo ustanovljena „Posojilnica v Brežicah“ registrovana zadruga z neomejeno zavezo“ začne poslovati dne 3. januarja 1895. Uradne ure so vsaki četrtek od 9. do 12. pred poldne; ta dan se izplačujejo posojila in prejemajo hranilne uloge. Prošnje za posojila se pa sprejemajo vsaki dan izvzemši nedelje in praznike po načelniku Andreji Levaku, veleposelniku v Brežicah, koji daje tudi natančnejša pojasnila o tem denarnem zavodu in njegovem poslovanju. Posojilnica v Brežicah zaobrestuje denarne vloge s 4½% in izplačuje posojila proti 6% zaobrestovanju. Najnovejšemu narodnemu podjetju želimo tudi mi najbolji uspeh.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravlila, katero se da tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesto utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov preparat, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom. 6 (16-14)

Listnica upravnistva.

Gosp. M. K. v P.: Sledi pismo. — Gosp. F. H. — o. s. v G.: 2 kupona = 6 gld.; toraj še 2 gld.

Tuji:

28. decembra.

Pri Slonu: Mayer, Gregorio, Braun z Dunaja. — A. Simon iz Boglarja. — B. Bittlheim iz Vel. Kaniže. — V. V. Rieger, dr. Jagodle iz Trbiča.

Pri Matijet: Dr. Aug. Rütter v. Banisza z Dunaja. — Fuchs iz Beljaka. — Gottlieb, Hofholzer iz Kočevja. — Anton iz Gradeja. — Alberti iz Trsta. — Brilej, Jelovšek iz Vrhniko. — Pehani iz Starega trga. — Köhrer iz Prage.

Umrli so v Ljubljani:

28. decembra: Teresija Breznikar, usmiljena sestra, 29 let, Kravja dolina št. 11. — Neža Miklavčič, delavka, 68 let, sv. Petra cesta št. 43.

V deželni bolnici:

26. decembra: Cecilija Dobnikar, gostija, 83 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
28. dec.	7. jutraj	739.6 mm.	— 5.0° C	brezv.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	741.1 mm.	— 2.0° C	sl. zah.	jasno	
	9. zvečer	742.0 mm.	— 6.8° C	brezv.	megla	

Srednja temperatura — 4.6°, za 1.8° pod normalom.

Dunajska borza

dné 29 decembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „ 10 „
Avstrijska zlata renta	124 „ 10 „
Avstrijska krona renta 4%	99 „ 50 „
Ogerska zlata renta 4%	124 „ — „
Ogerska krona renta 4%	98 „ 45 „
Avstro-ogerske bančne delnice	1041 „ — „
Kreditne delnice	402 „ 75 „
London vista	124 „ — „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60 „ 77 1/2 „
20 mark	12 „ 15 „
20 frankov	9 „ 85 „
Italijanski bankovci	46 „ 30 „
C. kr. cekini	5 „ 84 „

Dné 28. decembra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	150 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	196 „ 50 „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	132 „ 40 „
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124 „ 25 „
Kreditne srečke po 100 gld.	200 „ — „
Ljubljanske srečke	25 „ 50 „
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 „ 50 „
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	180 „ — „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	450 „ — „
Papirnat rubelj	1 „ 32 1/2 „

Izvirališče: Giesshübl-Puchstein, zdr.-
vilišče in vodozdravilnica pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

kateri je kot zdravilni vrec z več sto let
na dobrem glasu v vseh boleznih dihal
in prebavi, pri protinu, želodčnem in me-
hurnem kataru. Izvrsten je za otroke, pre-
(51-9) bolele in mej nosečnostjo. I.

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Srečno veselo novo leto

vsem mojim spoštovanim gostom,
kakor tudi dragim prijateljem in
tovarišem.

Iv. Mayr

restavratör v hotelu „pri Slonu“
(1450) v Ljubljani.

Išče se na deželo hišni učitelj

za določeno tekočega šolskega leta. — Nastopiti je vsaj do
praznikov Sv. Troh Kraljev. — Kje? pove upravni-
štvo „Slovenskega Naroda“. (1445-1)

Vsem prijateljem in znancem
želi
srečno novo leto
Ivan Murnik
(1453) ces. svetnik.

Spreten

prodajalec ali prodajalka

se takoj vsprejme v prodajalnice z mešanim
blagom. Manufakturisti imajo prednost. — Ponudbe na
upravnistvo tega lista pod št. 48. (1431-3)

Št. 934

M. š. sv.

Razpis ponudbinske razprave.

Podpisani c. kr. mestni šolski svet razpisuje
pismeno ponudbinsko razpravo za oddajo

mizarskega in ključavničarskega dela

pri gradnji nove dvorazredne ljudske šole na Ljub-
ljanskem barji

na 12. dan meseca januarja 1895. l.

ob 11. uri dopoldne.

Dotični načrti, proračuni mer, pogoji in drugi
pripadajoči pripomočki so razgrnjeni v pisarni mest-
nega stavbinskega urada za navadnih uradnih ur
vsakemu na vpogled.

V ponudbah, glasečih se na skupno prevzetje
dotičnih razpisanih del in dobav, nastavi ponudnik
se številkami in besedo jednotne cene in na njih
podstavi preračunjene skupne zneske ter od taj te
ponudbe zapečateni ter opremljeni s 50st. vadijem
v gotovini ali v vrednostnih papirjih do določenega
roka pri podpisnem c. kr. mestnem šolskem svetu.

Na ponudbe, ki bi došle prekasno, in na take,
katere bi se ne skladale popolnoma z navedenimi
določili, se ne bode oziralo. (1454-1)

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dné 27. decembra 1894.

Predsednik: Grasselli s. r.

V Postojini na Notranjskem

oddá se

s 1. januarjem 1895. l. pod
ugodnimi pogoji v najem

dobro obiskovana

gostilna

z vsemi potrebnimi prostori, v zvezi z
mesnico, ki obstoji že več let. Go-
stilna se nahaja sredi trga blizu farne
cerkve. — Ponudbe naj se pošiljajo upra-
ništvu „Slovenskega Naroda“. (1430-4)

„THE MUTUAL“

največja in najpremožnejša
zavarovalna družba na svetu
zavaruje osebe srednje starosti za 20 let in
jamči,

da se po preteku te dobe vrne 85 do 90
odstotkov uplačane premije. Razven tega
povrne družba zavarovancem svojim ves
nabrani dobiček, s čimer se uplačane pre-
mije obrestujejo z okoli 4% obrestnih
obrestij. (159-25)

Glavna reprezentanca v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani

Primož Hudovernik

Kolodvorske ulice št. 18.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894.

Nastopne omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v
srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljub-
ljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 19. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiča, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmün-
den, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Lino, Budejovice,
Pisnj, Marjine varo, Eger, Karlova varo, Francova varo, Prago,
Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. jutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiča, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Solnograd, Dunaj
via Amstetten.

Ob 12. uri 55 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiča, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selsthal, Dunaj.

Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiča, Beljak, Celovec,
Ljubno, čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Ino-
most, Bregnic, Gurth, Genevo, Paris, Steyr, Lino, Gmunden, Ischl,
Budejovice, Pisnj, Marjine varo, Eger, Francova varo, Karlova varo,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 20 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lip-
sje, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marjinih varov,
Pisnja, Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra, Gmunden, Ischla, Aus-
see, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovca, Beljaka,
Franzensfeste Trbiča.

Ob 8. uri 19 min. jutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten,
Lipsje, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marjinih
varov, Pisnja, Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra, Parisa, Genevo,
Gurth, Bregnic, Inomosta, Zella na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega,
Celovca, Lince, Pontabla, Trbiča.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selsthal,
Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiča.

Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega Mesta.
Ob 9. uri 31 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in
Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiča.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. jutraj v Kamnik.

„ 8. „ 05 „ popoldne „ „

„ 9. „ 50 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. jutraj iz Kamnika.

„ 11. „ 15 „ dopoldne „ „

„ 6. „ 30 „ zvečer „ „

(4-294)

Vsem mojim spoštovanim

p. n. gostom in častitim oštirjem
po mestu in po deželi želi

veselo novo leto

Jurij Auer

pivovarnar.

Dobra prodajalka

24-40 let stara, vzprejme se takoj v veliko trafiko in
prodajalnice s specerijskim blagom pri J. Modic-u
v Novi vasi pri Rakeku. — Pogoji se izvedo pri do-
tičniku. (1437-2)

Posredovalnica

stanovanj in služeb v Ljubljani

G. Flux, Breg št. 6

priporoča in nameščuje najboljše pridne posle
vsake kategorije, moške in ženske, za tu
in drugod. (1448)

Priporočevano od ravnateljstva poliklinike!

Uporablja se pri

oslovskem kašlju, influenci, boleznih
na vratu, prsih in pri otroških boleznih

konjakov sladni izvleček.

Neobhodno potreben za rekonvalescente.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah, droguerijah.

Tvernica (1302-13)

konjakovega sladnega izvlečka v Leipniku.

Odlični zvedenci

vseh dežel so na zdravilste-
vni razstavah v Londonu,
Parizu in Genevi kot razso-
jevalci izloženih preparatov

tinkture za želodec

lekarnja

G. Piccolija v Ljubljani

s častno diplomu in zlato svetinjo odlikovali. Te od-
ločujoče odlike so najbolje spricevalo že od nekdanj
znane dijetetičnega sredstva, katero krepča in
zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih orga-
nov izbornu pustež. — To tinkturo za želodec raz-
pošilja izdelovatelj G. Piccolij v Ljubljani proti
povzetju zneska. Zaboje po 12 stekl. za 1 gld. 36 kr.;
po 55 stekl. za 5 gld. 26 kr. (zaboje tehta 5 kgr.).
Poštnino plača vedno naročnik. (58-31)

Aviso.

V kolodvorski restavraciji

se bode
vsak četrtek in vsako nedeljo
točilo toli priljubljeno

Monakovsko Spaten-pivo

Nastavilo se bode ob 10. uri dopoldne.
Proseč mnogobrojnega poseta z velespoštovanjem
Fran Kaube,
restavratör.
(1259-16)

Na najnovejši in najboljši način
umetne (1180-22)
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z umrtjenjem živea
zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadst.

Pred kratkim otvörjena
nova kovačija.
Fran Vrhovec
izprašani kovač (1447-1)
pod Martinovo cesto (pri novi vojašnici št. 67)
bivši prvi pomagač g. Touha v Skalečevi hiši, priporoča se gospodom posestnikom konj za trajno kovanje konj, kakor tudi landaverjev, kočij in vsakovrstnih vozov.
Popravljanja izvršujem točno in po izredno nizkih cenah. — Za dobro delo se jamči.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztopljajoče (424-36)
domače sredstvo.
Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.
Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.
Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.
Tam se tudi dobi:
Praško domače zdravilo.
To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sve-dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.
V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.
Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.
Glavna zaloga
B. FRAGNER, Praga,
št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.
Poštna razpošiljatev vsak dan.

Staroznana
trgovina z urami
najfinije vrste in po najnižji ceni od zlata, srebra, tule in nikla, repetirk, kalenderskih ur in kronografov, najnovejšega v tableaux-urah, urah z njihalom in drugih urah. Najnižje cene. Popravljanja se izvršujejo najskrbneje.
— Prvi in najstarejši optični zavod najfinijih sood, očipalcev v zlatu, zlatu-doublé, niklu itd.; največja izbér kukal za gledališče, poljskih binoklov in vseh v to stroko spadajočih predmetov pri
N. RUDHOLZER-ju, Pred rotovčim št. 8.

Oljni ekstrakt za uho

od 6 in kr sekund, zdravnika dr. Šipek-a. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako prirojeno gluhost, uklanja takoj slab posluš, useniti tok in vsako usseno bolezen; dobiva se proti dop. siljati gld. 1.70 v vsej Avstro-Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögl-a in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Christofletti-ju v Gorici; na Dunaji, pri c. in kr. vojni poljski lekarni F. Pleban-a na Stefanovem trgu št. 8 — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: c. in kr. sekund, zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (1412-2)

Najboljše
voščilo sveta!
Fernolendt
voščilo za čevlje.
Ces. kralj. dež. priv.
tovarna utem. l. 1835
na Dunaji.
To voščilo brez galice (vitriola) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.
Povsod v zalogi. (204-6)
Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime
St. Fernolendt.
Poštni paketi, katerih vsebina (4 kilo voščila) je sortirana, pošiljajo se za poskušnjo poštine prosto po 1 gld. 80 kr. na vsako poštno postajo.

Drkalice

se od prevzete zaloge blaga Albina Sittcher-ja, dokler jih bode v zalogi, prodajejo
par po 40 kr. do 1 gld. 80 kr.
Tudi se ostala (1416-4)
železnina in kuhinjsko posodje
najceneje razprodaja.
Karol Kauschegg, Ljubljana.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-52) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.
I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7
DUNAJ.
Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastoj.

2 zlati,
13 srebrnih
svetinj.
9 častnih
diplom
in priznanj.
Kwizdina restitucjska tekočna.
C. in kr. priv. voda za čiščenje konj.
Cena steklenice a. v. gld. 1.40.
Rabi se že 80 let v dvorskih konjušnicah večjih hlevih tako pri vojski kot pri civ. dim-se konji utrjujejo pred velikimi strap-očila in posled. ojačajo, pri ispanenju, izmal. otrplosti kit itd. ter osposabljuje konja, more prav izvrstno dirkati. (213-13)
Glavna zaloga:
Fran Ivan Kwizda,
c. in kr. avstro-ogerski in kr. rumunski dvorski založnik,
okrožna lekarna
Korneuburg
pri Dunaji.
Dobiva se
pristna v vseh
lekarnah
in droguerijah
avstro-ogerske
države.

CHINA SERRAVALLO z železom

neobhodno potreben za slabotnike in rekonvalescente.
Vzbuja slast do jedij, krepi živce, zboljša kri.
Srebrna svetinja: XI. medicinski kongres Rim 1894.
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava Benetke 1894.
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava Kiel 1894.
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava Amsterdam 1894.
Od zdravniških avtoritet, kakor dvorni svetnik prof. dr. baron Kraft-Ebing, prof. dr. vitez Mesetig-Moorhof, prof. dr. Schauta, prof. dr. Monti, prof. dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich, najbolje priporočevan itd. itd.
To izborno restitucijsko sredstvo je zaradi dobrega svojega ukusa priljubljeno zlasti otrokom in ženskam. (1257-14)
Prodaja se v steklenicah po 1/2 litra in 1 liter v vseh lekarnah.
Lekarna Serravallo, Trst.
Razpošiljalnica medicinskih stvari na debelo. Ustanovljena 1848.
Glavna zaloga v Ljubljani: Lekarna Piccolti, Dunajska cesta, dalje lekarno Mayer in L. Groetschel.

Stavbeno podjetništvo

Viljema Treo

na Marije Terezije cesti št. 10 v Ljubljani
priporoča se za prevzemanje cerkva, tovarniških in modernih privatnih poslopij, za popraviljanja starih poslopij dalje prezidanja in do-zidanja vsake vrste, za napraviljanje stavbenih načrtov in stroškovnih proračunov; upotrebljevanje priljubljenega lepega, cenenege, trpežnega Ter-razzo granitnega tlaka, za tlakovanje cerkva, kapelle, hišnih vež, vestibulov, koridorov, mostovžev, kuhinj, jedilnih shramb in stopnje v najelegantnejši izpeljavi od 2 gld. naprej za kvadratni meter.
Dalje svojo zalogo vsakovrstnih stavbenih materialij, Trbovelj-skega Portland in Roman cementa, iz kamena izdelanih stru-niščnih cevij, štukaturnih cevij, zvaljanih in zagvozdanih tra-verzov in za dekoracijo fačad, kiparska dela in blago iz cementa po najnižjih cenah.
Tudi izvršuje greznice in kanate iz phanega betona in s cer tako, kakor predpisuje stavbena oblast. (1434-2)
Domači in italijanski delavci in terrazzerji se proti gotovi dnevni mezdi oddajo tudi za dela na deželi.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Parne ulice št. 9
filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru
(poprej Peter Toman)
priporoča se za izvrševanje
cerkvenih umetnih kamnoseških del
kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kam-nov itd., nadalje za vsakovrstna
stavbena kamnoseška dela
kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo.
Ima tudi bogato zalogo
nagrobnihih spomenikov
iz raznovrstnih marmorjev, napraviljenih po najnovejših arhitektoničnih obrisih po jako niski ceni.
Oskrbuje napravo kompletnih družbinskih rakev in vsakako popraviljanje. (10-52)
Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

Od medicinskih avtoritet priporočavan
uteši kašelj, raztvarja sline, krepičen, neobhodno
(1366-4) potreben za rekonvalescente (1360-4)

Cognac-Malz-Extract

Dobiva se večinoma v vseh lekarnah.
Glavna zaloga v Ljubljani: Jos. Mayer, lekarnar.

Koncesijonirana posredovalnica služeb v Gradišči št. 2

priporoča veliko izbor poslov vsake ka-
tegorije. — Za mnogobrojen obisk prosil
(1195-11) Terezija Novotny.

V citranji

po metodi Huberja in Enselina, kakor tudi po
vsaki drugi poljubni metodi poučuje

Josip Petritz

izprašani učitelj (953-18)
na Kongresnem trgu šte. 5, I. nadstropje.

Tinkt: Stomach: comp.

Sv. Jakoba želodečne kapljice.

V vseh deželah zakonito zaščiten;
za Avstro-Ogersko varstvena znamka regi-
ster št. 461.

Ze mnogo let preskušeno domače sred-
stvo, ki prebavo pospešuje in tek vzbuja itd.
Steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Kot do-
mače sredstvo prve vrste je dr. Lieberja
živoni krepični eliksir (Tinct. chinæ ner-
vionica comp.) — varstvena znamka † in sidro —
steklenica po 1 gld., 2 gld., 3 gld. 50 kr., že mnogo let
preskušeno kot živce. okrepčajoče sredstvo. Po zdrav-
niških in uradno poverjenih predpisih napravljeno v
lekarni M. Fante v Pragi (glavno skladišče): Stara
o. kr. vojna lekarna Dunaj, Stefansplatz. Skladi-
šča: Lekarna Alfred I. Egger, Celovec; v
Ljubljanskih lekarnah in v večini vseh drugih
lekarn. (1135-7)

Odlikovani na svetovni razstavi
(1891) v Čikagi s svetinjo. (6)

Zobni zdravnik D^r. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi
umetne zobe in zobovja.

**Plombira in izdira zobe brez
bolečin.** (186-24)

Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

Anton Košir

v Ljubljani, v Kolodvorskih uli-
cah št. 24, poleg juž. kolodvora,
priporoča svojo zalogo

izvrstnih jermenov za stroje

po najnižjih cenah, ravno tako

jermena za šivati in vezati.

Na pismena vprašanja se takoj odgovarja.

JOSIP ČERNE

urar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo
zlatih, srebrnih, tula in dr. žepnih ur iz naj-
imenitnejših tvornic, kakor: Longines ad Francillon v Švici,
Schaffhausen, Glashütte in dr. Koledarske ure z in brez
luninih spremeni; Dunajske ure na nihalo, budilnice in
vsakovrstne ure za domačo rabo.

Poprave izvršuje točno in po primerni ceni.

Za vojake in dijake znižana cena!

Restavracija „Pri avstrijskem cesarji“

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 5.

Zaloga Reininghauserjevega piva. — Velik zračen vrt,
stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

Zakurjeno kegljišče je vsak čas na razpolago.

Priporoča se za mnogobrojen obisk

z velespoštovanjem

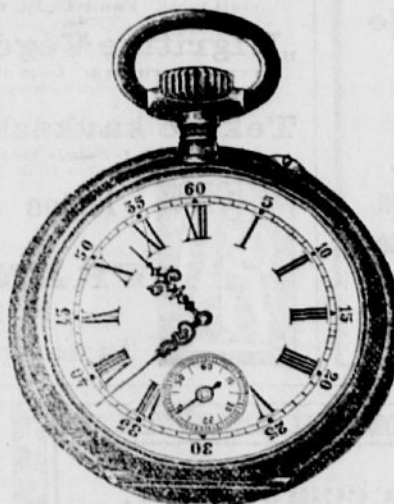
J. Kolenec, gostilničar.

Fran Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgove ulice št. 6

priporoča svojo veliko zalogo orožja za
lov in osebno varnost, streljiva in
potrebščine za lovce. Specialitete
v ekspresnih puškah in pištolah,
katere sam izdelujem.
Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Prej J. Geba. **Fran Čuden** Prej J. Geba.

urar

v Ljubljani, Glavni trg št. 25

priporoča si občinstvu ter posebno preč. duhovščini
svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih
in nikelnastih ur, stenskih ur z
nihalom, ur budilnic, verižic, prsta-
nov, uhanov (120-50)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po naj-
nižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom.
— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

Rojansko posojilno in konsumno društvo

vpisana zadruga z omejenim poročtvom

v Rojanu pri Trstu

priporoča p. n. gg. rodoljubom, č. duhovščini, trgovcem, krčmarjem i. dr. na
deželi svojo bogato preskrbljeno

prodajalnico jestvin v Trstu

ulica Belvedere št. 3,

kjer se prodaja kolonijalno blago vsake vrste in po najnižjih cenah,
kakor tudi svojo

zalogo raznih domačih, istrskih in laških vin

v Rojanu pri Trstu.

Pošilja se potem pošte in po železnici. — Ceniki in vzorci na
zahtevanje poštnine prosto. — Postrežba točna.

Kdor naročuje svoje potrebščine pri Tržaških laških trgovcih, naj
se rajši zaupno obrne do našega slovenskega podjetja, in uverjen bodi, da
bode točno in dobro postrežen, zajedno pa bode izpolnil narodno svojo dolž-
nost, podpirajoč domače podjetje namesto tujcev.

Z odličnim spoštovanjem

(1212-10) **zadružno predstojništvo.**

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjim ošesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Veliko
priznanih
pisem je na
ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

(40-52) Meldling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani:
Jos. Mayr, J. Swoboda, U.
pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Rudolfovem
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovci A. Egger, W.
Thurnwald, J. Birnbach-
er; v Brezjah A. Aich-
inger; v Trgu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu A. Huth; v Kran-
ju K. Savnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wario; v
Radovljici A. Roblek;
v Celji K. Gela.

Za novoletna darila

priporoča

Anton Zagorjan, knjigar v Ljubljani:

Jurčičeve zbrane spise 11 zvezkov broširanih po 60 kr., elegantno vezanih po 1 gld., po pošti 10 kr. več, Nadalje Levstikove, Stritarjeve in druge zbrane spise.	Preširnovi, Aškerčeve, Gregorčičeve, Gestrinove, Turkuševe in druge pesmi.	Za leto 1895.: Stenski koledar po 25 kr. Skladni koledar po 60 kr. Dijaški koledar po 60 kr. Po pošti vsak koledar 5 kr. več.	Za mladino: Knjige s podobami in Razne povesti zlasti pa Živali v podobah po 45 kr. Mladini za kratek čas (knjiga z lepimi podobami in Funkovimi pesmicami) po 60 kr.	Raznovrstne papeterije zlasti krasne kasete s papirjem, albume, voščilne pole in karte, vizitnice in Juks-karte i. t. d. i. t. d.
--	---	---	---	---

Blago je solidno. — Naročila z dežele izvršujejo se točno.

Gostilniško in kavarnsko obrt na „Drenikovem vrhu“

poleg Rožnika pri Ljubljani odda na račun,
oziroma v najem takoj ali za spomlad
Fran Drenik, Kongresni trg št. 14—II.

Zahvala.

Gosp. pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

S tem Vas danes prosim, da mi blagovolite
kmalu poslati 10 škatlic „zobnega prahu“ po
30 kr. in dve steklenici „zobne vode“ po 50 kr.
proti poštnemu povzetju. To potrebujem záse in za
svoje sorodnike ter bom ta zdravila kar móči pri-
poročal vsakemu človeku.

Teh zdravil posluževal sem se vedno tudi v
Ljubljani, bivačó še v trgovinskem učilišču pri Mahru,
ter ja še zdaj rabim, ker sem sprevidel, da so ista
istinito izvršna.

Valjevo (Srbska).

Z vešpoštovanjem

(1164—12)

Sv. R. Godjevac.

Vse medicinično-farmaceutične
preparate, specialitete itd., dije-
tična sredstva, homeopatična zdra-
vila, medicinična mila, parfumerije
itd. itd. itd.

priporočajo in razpošiljajo na vse strani sveta
lekarniške tvrdke

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.
Viktor pl. Trnkóczy, Dunaj, Margarethen.
Dr. Oton pl. Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.
Julij pl. Trnkóczy, Dunaj, Josipovo.
Vendelin pl. Trnkóczy, Gradec, Štajersko.

RUSKÉ KOSMETICKÉ SPECIALITY

„Creme Venus“, sredstvo za konserviranje
polti. Izobno, popolnoma neškod-
ljivo kosmetično sredstvo, ki zlasti zabranjuje, da polti ne postane
raskava in se ne sveti kakor od mlačobe, polti postane marveč snežno
bela, ne kažejo se na njej gube in ostane mladostno sveža. „Creme
Venus“ ne odstranjuje nikakih mlačobnih tvarin, ne postane torej
nikoli žilav in se more brez kvara uporabljati o vsakem poljubnem
dnevem in letnem času. V interesu občinstva se prosí, da naj se
natanko pazi na gori natisneno varstveno znamko. Cena 2 gld.

Tekoči puder „Eugénie“ iz mirtovih eve-
tov v svrhu polep-
ševanja barve polti, katera ostane vedno cvetoča in mladostna. Po-
daja i obrazu i zatilku, kakor tudi rokam in nogam mehkost in mra-
morju slično čistost, odstranjuje vsako raskavost polti in pege vsake
vrste. Cena 2 gld.

Rdeče tekoče ličilo „Eugénie“ popol-
noma
neškodljivo. Daje licem, utniam in ušesom lepo naravno rozasto
bojo, da tudi pri elektrini razsvetljavi izgledajo, kakor bi imeli nar-
avno bojo in se tri dni drži polti. Cena 1 gld. 50 kr.

„Puder Eugénie“, bel, rosn, crème. Prijemlje
se kaj opazilo in daje polti naravno mehkost in mladostno svežost.
Cena 1 gld. 20 kr., s čopom 1 gld. 50 kr.

„Trixogen“, izobno sredstvo za rast lasij, jači
pravi prhaj. Cena 1 gld. 60 kr.

„Nigritine Végétale“ barva za lase
črna in rujava. Lase obdrži bojo 6 celih tednov in je povsem
nemogoče, razločevati to umetno bojo od naravne. Cena 3 gld. 50 kr.

Tekoče kavkazsko mazalo za brke,
pospešuje njih rast in je konservira. Žigalo pri tem nepotrebno. Daje
brkom vsako poljubno obliko. Cena 75 kr.

Jedino zalogo za Kranjsko

ima (1415—2)

FRAN STAMPFEL

v Ljubljani

Kongresni trg „Tonhalle“ Kongresni trg.

Ali bi se našel blag dobrotnik

ki bi mlademu pesniku z malo vsoto pripomogel k izdaji
svojih pesmic. Posojilo se boče takoj povrnilo. — Cenjeni
dopisi se prosijo pod „mlad pesnik“ upravnistvu „Slo-
venskega Naroda“. (1441—2)

Veselo novo leto 1895

voščim

častitim mojim obiskovalcem

ter jim izrekam svojo srčno zahvalo za
dosedanji obisk in se tudi za v prihodnje
priporočam njih blagonaklonjenosti z
zagotovilom čedne in dobre postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem (1452)

Aleksander Gjud

brivec

na Kongresnem trgu šte. 3.

Marija- celjske kapljice za želodec

prirejene v lekarni „k ange-
lju varuhu“

C. Brady v Kromeriju (Morava)

staroizkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja funkcije
želodca in ga krepi, če je prebava motena.

Pristno le z zraven natisneno varstveno znamko in
podpisom. (1436—2)

Cena steklenici 40 kr., veliki steklenici 70 kr.

Navedeni so tudi sestavni deli.

Marijaceljske kapljice za želodec dobivajo se
pristne v Ljubljani: lekarna Piccoli, lekarna Mar-
detschlager; v Postojni: lekarna Fr. Baccarich;
v Škofji Loki: lekarna Karol Fabiani; v Radov-
ljah: lekarna Aleksander Roblek; v Rudolfovem:
lekarna Dom. Rizzoli, lekarna Bergmann; v Puer-
bachu: lekarna pl. Payer; v Kamniku: lekarna
J. Močnik; v Črnomlju: lekarna Ivan Blažek.

V ponedeljek dné 31. decembra t. l.

v hotelu „pri Slonu“

velika

Silvestrova slavnost

z vojaškim koncertom

godbe c. in kr. 27. pešp. kralja Belgijcev.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina 30 kr.

Z velespoštovanjem

(1449)

Ivan Mayr.

Št. 11 995.

Razpis.

(1395—3)

Na Kranjskem sta izpraznen:

1.) služba okrožnega zdravnika v Krškem

z letno plačo 600 gld. in

2.) služba okrožnega zdravnika v Vel. Lašicah

z letno plačo 700 gld.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje pravilno podprte prošnje

do 10. januarija 1895

deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 11. decembra 1894.